

3. Гуцаленко Л. В. Контроль дебіторської заборгованості: організація і методика здійснення / Л. В. Гуцаленко // Економічні науки. – № 8 (29). – 2019. – С. 153 – 158.

4. Телін С. В. Управління дебіторською заборгованістю в сучасних умовах господарювання / С. В. Телін // Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності. – № 3. – 2019. – С. 102 – 107.

5. Фатенок-Ткачук А. О. Обліково-аналітичне забезпечення бізнес-процесів підприємства : монографія. / А. О. Фатенок-Ткачук. Луцьк : Вежа-Друк, 2018. – 200 с.

ДО ПИТАННЯ ПРО КОДЕКС ЕТИКИ БУХГАЛТЕРІВ

Наталія СЕМЕНИШЕНА

д-р екон. наук, професор

ЗВО «Подільський державний університет»,

м. Кам'янець-Подільський

Для удосконалення функціонування сучасних інститутів, які функціонують в конкурентному середовищі пропонуємо виокремити морально-етичний інститут.

Вперше питанню етики бухгалтера було приділено увагу Американською асоціацією бухгалтерів у 1987 році та прийнято етичний кодекс бухгалтера, який уточнюється та доповнюється відповідно до вимог часу. Прототипом національного кодексу етики служить Кодекс етики Міжнародної федерації бухгалтерів у якому узагальнено низку відповідних вимог. З них випливає, що бухгалтерський облік поступово починає набирати ознак ініціатора відповідних етичних норм суспільства (професійних), і в даному аспекті проявляється його унікальність. Поки що, поняття етики з позиції її змісту залишається недостатньо дослідженим в системі нормативно-правового регулювання бухгалтерської діяльності в Україні.

У сучасних умовах господарювання нерідко допускається фахівцями порушення етичних норм та зневага до професійних цінностей. Основною етичною вимогою до діяльності бухгалтера є надання якісної фінансової інформації у суспільстві, і саме від неї залежить задоволення потреб клієнтів, роботодавців та суспільства. В свою чергу, дотримання етичних норм поведінки та професійна чесність бухгалтера виступають запорукою сталого розвитку підприємства.

На національному рівні в Україні не затверджені законодавчо морально-етичні норми до облікових працівників, що негативно позначається як на взаємовідносинах між контрагентами діяльності, так і на самій обліковій системі. В основному вони ґрунтуються на звичаях, правилах та традиціях національної практики бухгалтерської діяльності.

Єдиним документом, який регулював етичні норми в нашій державі був Кодекс етики Федерації професійних бухгалтерів і аудиторів України, прийнятий у 2004 році (наразі не чинний) та рішення Аудиторської палати прийняти Кодекс етики професійних бухгалтерів Міжнародної федерації бухгалтерів у редакції 2012 року для обов'язкового застосування *аудиторами* України з 1 травня 2014 року [1].

На рис. 1 [2, с. 157] представлені основні елементи морально-етичних норм, якими доцільно керуватися в діяльності професійних бухгалтерів важливо прописати у відповідному Кодексі (це може бути удосконалення вищезазначеного кодексу, однак його потрібно затвердити як нормативного документа Міністерства фінансів України, оскільки у його каденції зараз перебувають питання регламентації обліку).

Важливим моментом у дотриманні морально-етичних норм представниками бухгалтерської професії є необхідність створення шкіл з метою підвищення кваліфікації. Особливо актуально це питання постає у процесі зміни політичної та фінансової політики держави, адже дотримання морально-етичного кодексу дозволить збалансувати інтереси держави, підприємств і клієнтів.

На даний час це питання залишається відкритим і потребує цілеспрямованої роботи його розвитку, в тому числі в напрямі формування положень етичного спрямування, з дотриманням яких повинні працювати бухгалтери, а також узаконення способів розв'язання морально-етичних конфліктів.

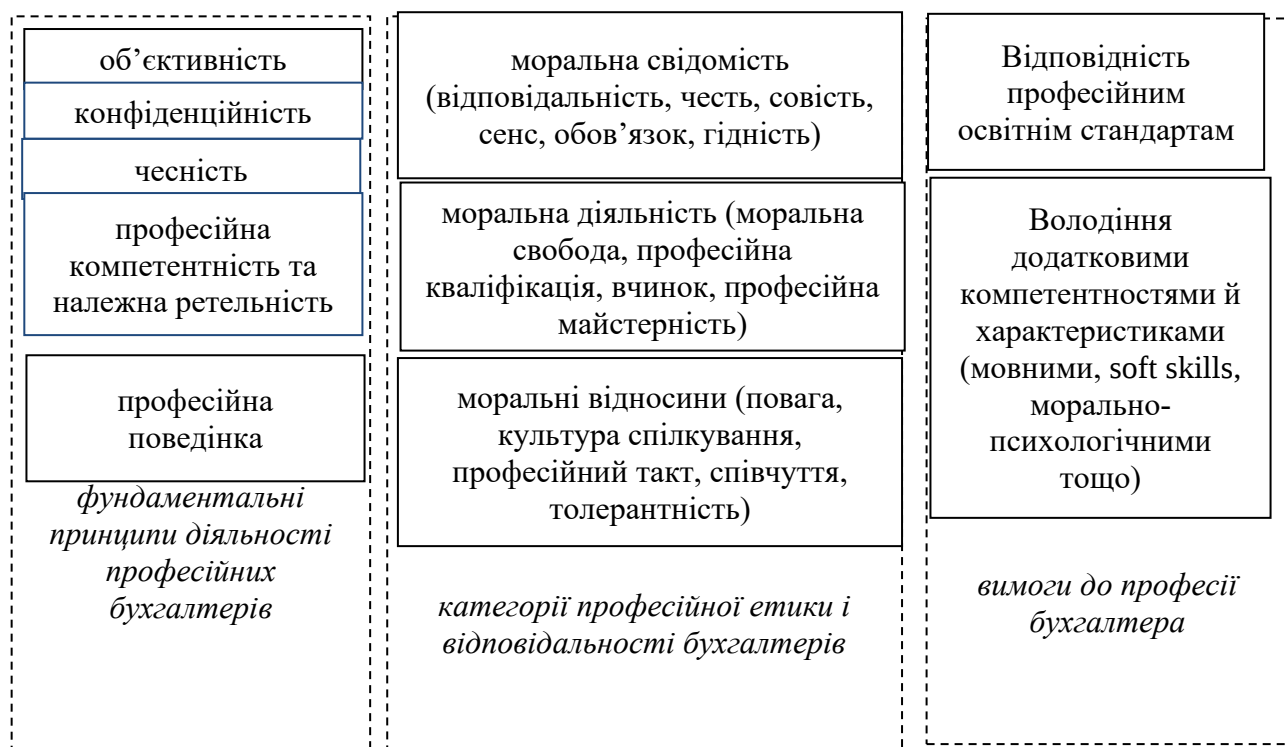

Рис. 1. Елементи морально-етичних вимог до професійних бухгалтерів
Джерело: узагальнено самостійно

Недоліком формування морально-етичних норм в Україні є недостатній рівень застосування цивільно-правової та дисциплінарної відповідальності

професійних бухгалтерів, хоча цей спосіб успішно та ефективно використовується багатьма суб'єктами господарювання в зарубіжних країнах. До слова, у період командно-адміністративної системи він також використовувався досить активно та був достатньо дієвим.

Варто також розвинути інститут захисту бухгалтерів. Окрім судових органів, які приймають рішення у випадках відкриття кримінальних справ, доцільно зосередити увагу і на психологічному та моральному тиску, якому можуть піддаватися фахівці цієї професії. Нерідко до зловживань їх спонукають керівники вищих рівнів. Поки справу не доведено до судового розгляду, можливе її вирішення на рівні професійних спілок (наприклад, в наявності є професійні спілки освітян – за аналогією можуть бути сформовані професійні спілки бухгалтерів, фінансистів і аудиторів).

Інтерпретувавши бухгалтерський облік у різних аспектах діяльності підприємств, можемо стверджувати, що він в сучасних умовах є діловою мовою спілкування у бізнесі між підприємствами та державою, яка показує результативність діяльності суб'єкта господарювання в конкурентному середовищі, та виокремлює державні важелі регулювання з метою отримання прибутковості.

Список використаних джерел

1. Про застосування стандартів аудиту та етики : рішення Аудиторської палати від 27.02.2014 р. № 290/7. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vr_07230-14#Text.
2. Семенишена Н.В. Облік в умовах інституційних змін: теорія та методологія : дисертація на здобуття наук. ступ. д-ра екон. наук. Тернопіль, 2021. 427 с.

ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ ТА ПІДХОДИ ДО ЇЇ ВИЗНАЧЕННЯ

Юлія СЛОБОДЯН

*здобувач вищої освіти ОС «Магістр»
спеціальності «Облік і оподаткування»*

*Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, Україна
Науковий керівник: к. е. н., доцент Андрій НІКОЛАШИН*

Ключові слова: заробітна плата, ціна праці, виплати працівникам

В умовах ринкової економіки заробітна плата виступає елементом ринку праці, що формується у результаті взаємодії попиту на працю та її пропозиції, виражає ринкову вартість праці.

Задоволення матеріальних та духовних потреб переважної більшості населення можливе лише за умови реалізації кожним працездатним свого права на працю і як наслідок, одержання матеріальних благ в обмін на свою працю.